

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jiří Přeč

Rámce environmentálního reportingu a zapojení poskytovatelů dat

22.10.2021, CENIA

CENIA již 15 let připravuje Zprávy o životním prostředí ČR a dalších hodnotící výstupy, které se postupně vyvíjejí.

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

- Vývoj veřejných politik
- Velká komplexita znalostí a vývoj vztahů mezi vědou, veřejnou správou a společností
- Rostoucí potřeba podkladů umožňující informované rozhodování

-> Potřeba všestrannějšího reportingu se zapojením rozdílných účastníků (stakeholderů)

Jaké rámce?

„Policy-makers only take that knowledge in consideration that does not cause too great tension with their values“ Veld't 2004

Integrované hodnocení životního prostředí

Indikátory

DPSIR

Stakeholder

Integrované hodnocení životního prostředí

Multidisciplinární hodnocení zaměřené na identifikaci, analýzu a posouzení všech relevantních přírodních a antropogenních procesů a jejich interakcí, které určují současný stav a budoucí vývoj životního prostředí za účelem podpory environmentálních politik a strategií.

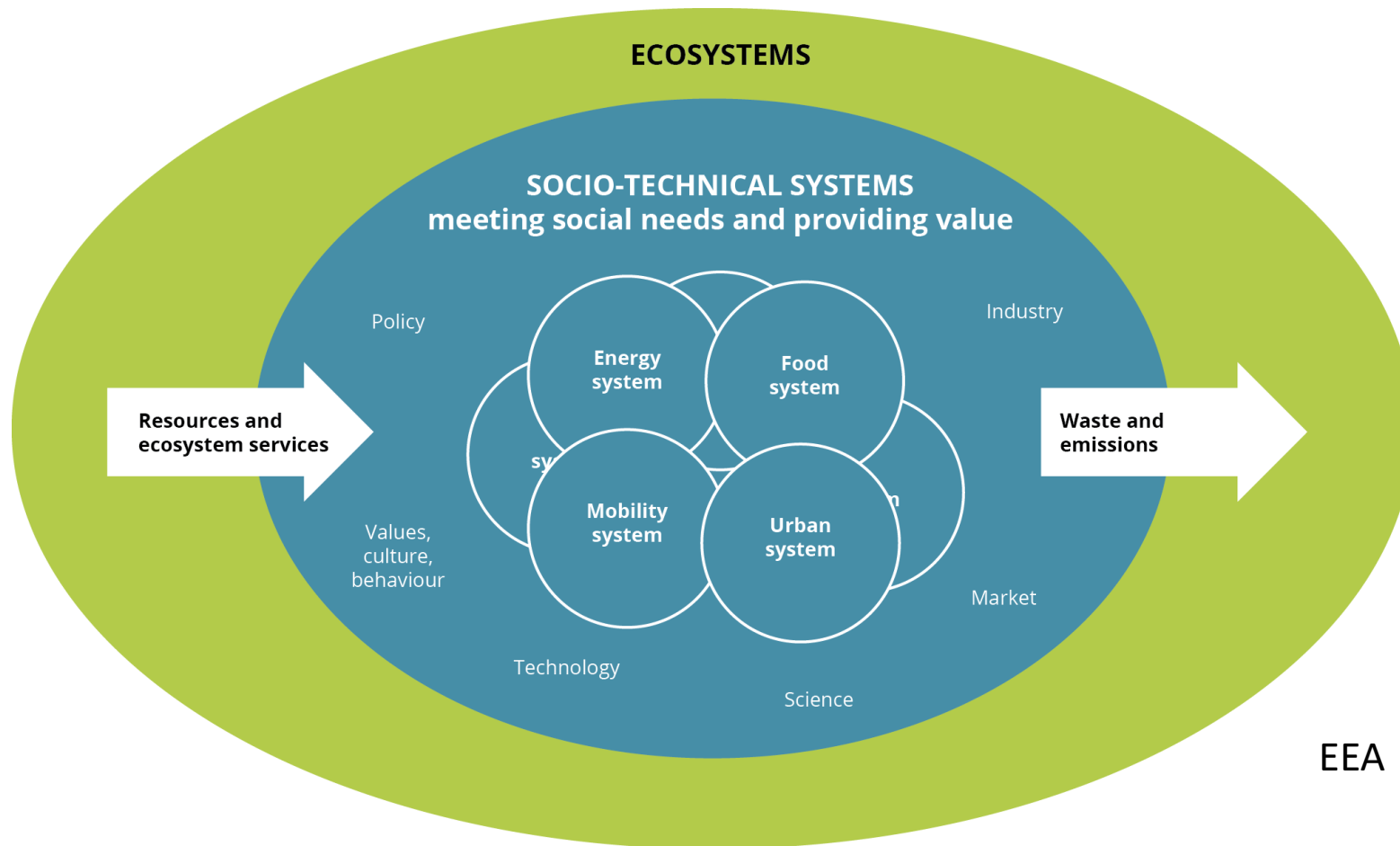
UNEP IEA Training Manual

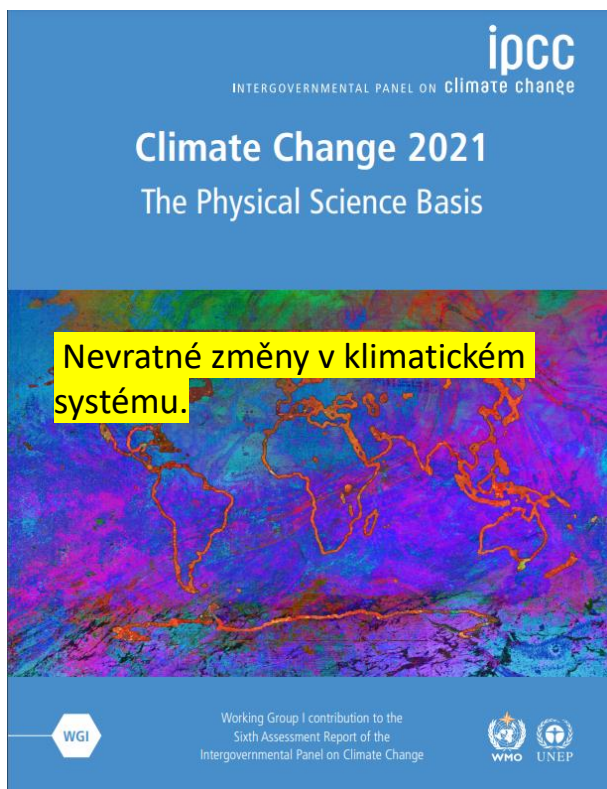
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Integrované hodnocení životního prostředí

Globální environmentální reporting

Potřebujeme najít **urgentní** řešení pro přechod na udržitelné hospodářství a zastavit degradaci ekosystémů.

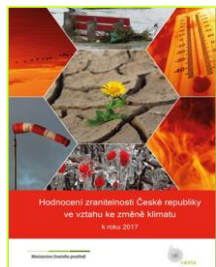
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Environmentální reporting reflektuje environmentální politiky

Zpráva o ŽP ČR podporuje evaluaci SPŽP

Hodnocení zranitelnosti ČR vůči změně klimatu podporuje evaluaci a přípravu Adaptační strategie

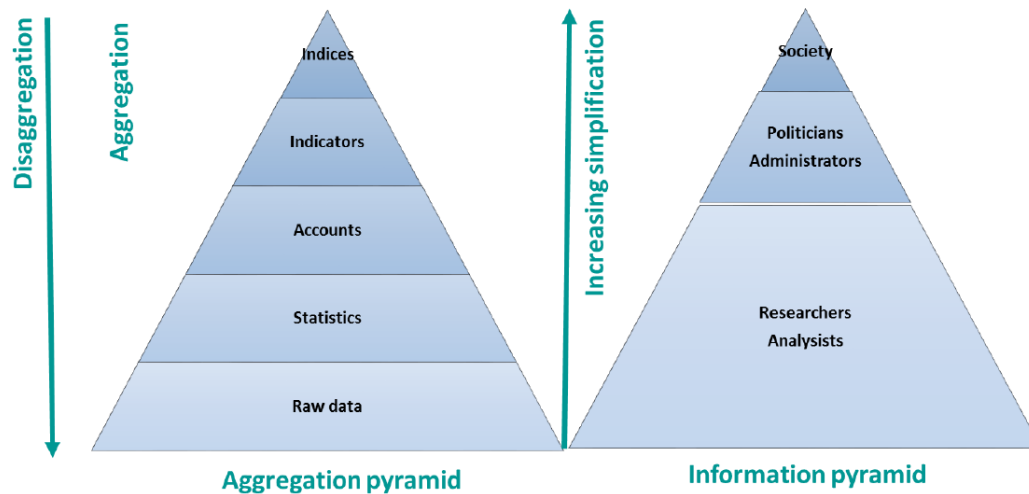
SOER 2020 podporuje evaluaci 7. Akčního plánu a stanovuje rámec pro 8. Akční plán

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Indikátory

Pederson and de Haan (2006)

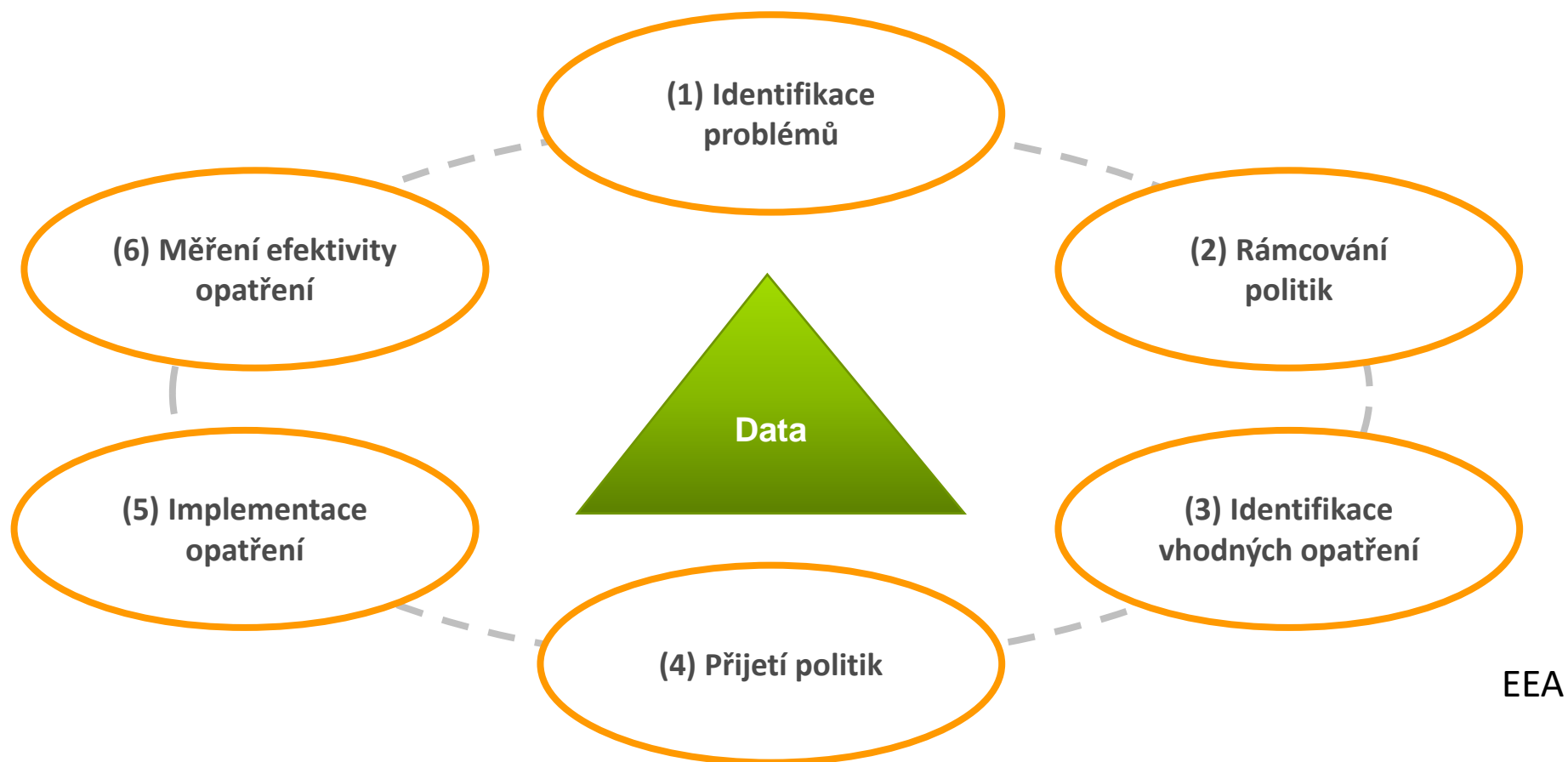
Komunikační nástroje které:

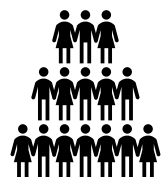
- Zjednodušují **komplexní problémy**, aby byly pochopitelné pro více lidí
- Podporují **rozhodování**
- Umožňují **měřit pokrok** environmentálních politik

Jsou relevantní pouze jako součást širšího kontextu (rámce, příběhu).

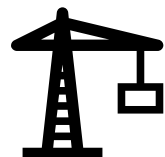

Cyklus strategického plánování

Driving forces (hnací síly) rostoucí počet obyvatel, systémy produkce a spotřeby

Pressure (tlak) využívání zdrojů a území, vypouštění znečišťujících látek

State (stav) kvalita ovzduší, zdravotní stav lesů, hluk

Impact (dopad) škody na infrastruktuře, ztráta produktivity půdy, ztráta biodiverzity

Response (odezva) čištění odpadních vod, obnovitelné zdroje energie, nakládání s odpady

Limitace indikátorů

- Zjednodušování složitých jevů může být zavádějící
- Když se hodnota indikátoru stane cílem, přestává být dobrým indikátorem

->Teoretické základy indikátorů musí být neustále aktualizovány, aby zachytily současný vývoj a zůstaly relevantní.

Limitace indikátorů

- Při rozhodování sice přijímáme opatření, která jsou v souladu s našimi hodnotami, ale zároveň informace, které obdržíme, ovlivňují naše hodnoty.

-> **Kvalitní indikátory** jsou základem věrohodného hodnocení

Zapojení poskytovatelů dat

- Kompilace mnoha informací z různých zdrojů vyžaduje expertní znalosti a zapojení širokého spektra lidí.

-> Zapojení informovaných stakeholderů zvýší legitimitu a kvalitu výstupů

Zapojení poskytovatelů dat

A **stakeholder**[is] an entity that can be affected by the results of that in which they are said to be stakeholders, i.e., that in which they have a stake.

- Jsou ovlivňováni životním prostředím a ovlivňují životní prostředí (všichni?)
- **Mají informace, znalosti, nebo zdroje** nezbytné pro formulaci a implementaci environmentálních politik (poskytovatelé dat)
- Rozhodují o formulaci a implementaci environmentálních politik (MŽP)

Pracovní skupina NERP

- Spolupráce na **standardech** výměny dat
- **Informování** o požadavcích na informační výstupy o životním prostředí a aktuálních změnách v oblasti environmentálního reportingu
- Diskuze vhodných forem **prezentace dat**
- **Identifikace zdrojů dat** pro nové informační potřeby
- **Koordinace** procesů příjmu, zpracování a publikace informačních výstupů a sběr námětů pro jejich zlepšení, koordinace změn
- Průběžné **vyhodnocování** naplňování cílů NERP
- **Řízení a kontrola kvality** procesů

Zapojení nad rámec poskytování dat

- co-decide
- co-produce
- take advice
- consult
- listen
- study
- inform
- use no participation

- Zpětná vazba na výstupy
- Identifikace problémů a jejich řešení
- Identifikace mezer ve znalostech
- Sdílení zkušeností

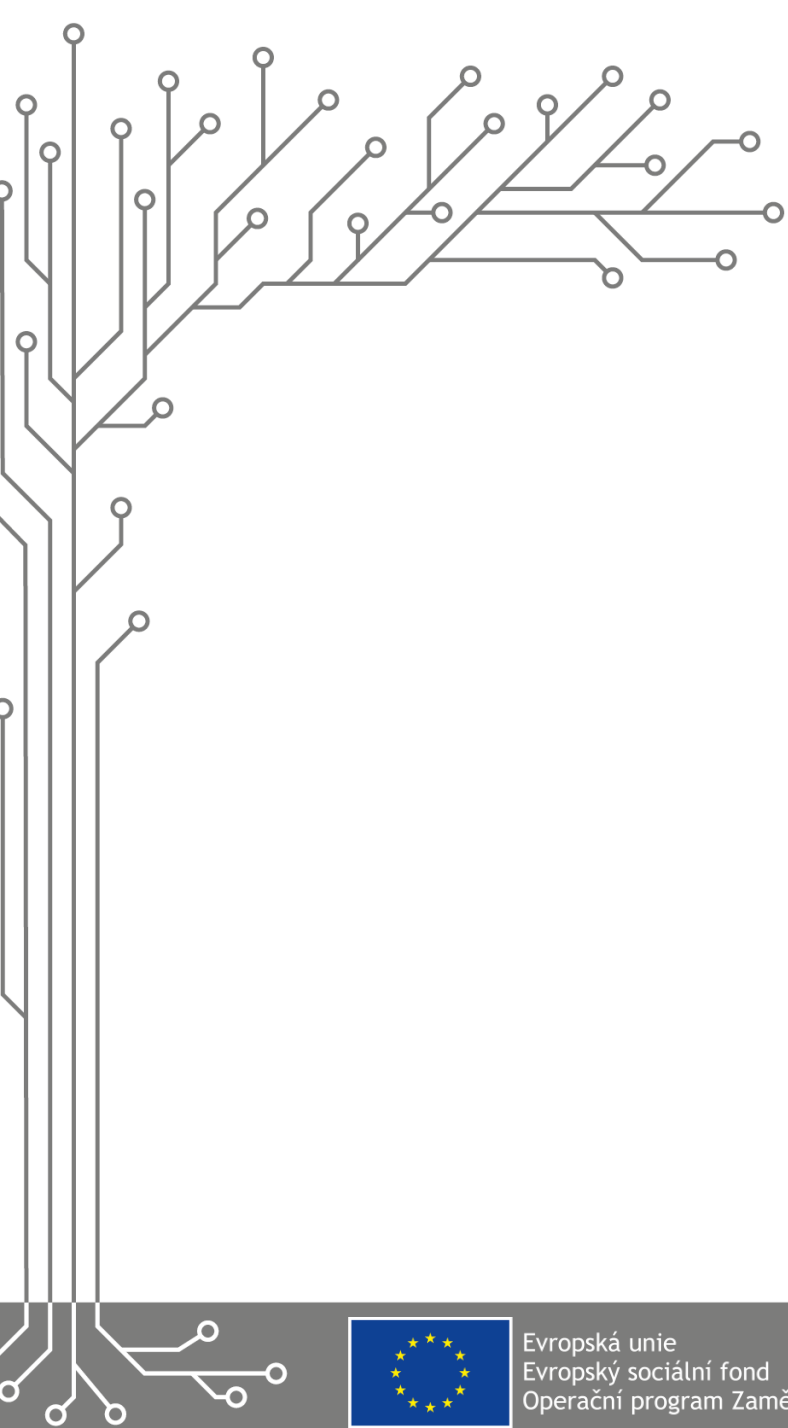

Jak posílit efektivitu spolupráce

- Zajištění spolupráce na všech relevantních fázích procesu (sběr dat; identifikace mezer)
- Zajištění otevřené komunikace mezi experty
- Ocenit příspěvky účastníků
- Řádně a přesně zaznamenávat vstupy zúčastněných stran

Děkuji za pozornost

Jiří Přeč
jiri.prech@cenia.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zdroje

Publikace CENIA <https://www.cenia.cz/publikace/>

AR6 Climate Change 2021: The Physical Science Basis <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/>

Global Environment Outlook 6 <https://www.unep.org/resources/global-environment-outlook-6>

Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services <https://ipbes.net/global-assessment>

Global Resources Outlook 2019 <https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook>

Frameworks for environmental indicators and assessments at the EEA https://www.researchgate.net/publication/336312504_Frameworks_for_environmental_indicators_and_assessments_at_the_EEA

Veld 't in, R. 2004. The importance of being a boundary worker. In *Book of Abstracts* for "Bridging the Gap: Information for Action," Dublin, Ireland, April 28–30.

UNEP IEA Training Manual <https://www.unep.org/resources/report/training-manual-integrated-environmental-assessment-and-reporting>

EEAcademy E-learning course on Integrated Environmental Assessment https://learning.eea.europa.eu/iea/story_html5.html

PEDERSEN, Ole Gravgård; DE HAAN, Mark. The system of environmental and economic accounts—2003 and the economic relevance of physical flow accounting. *Journal of Industrial Ecology*, 2006, 10.1-2: 19-42.

